

**СТАТУТ
ИНСТИТУТА ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ**

Београд, март 2026. године

На основу члана 61. став 1. тачка 1. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС“ бр. 49/2019), и 22. Статута Института за књижевност и уметност (број: 127/1 од 28. септембра 2021. године) и члана 4. Пословника о раду Управног одбора Института за књижевност и уметност (број 366/1 од 14. октобра 2025. године), Управни одбор Института за књижевност и уметност на седници одржаној 4. марта 2026. године доноси

СТАТУТ ИНСТИТУТА ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Статутом Института за књижевност и уметност (у даљем тексту: Статут) ближе се уређује: правни статус, назив и седиште; одговорност у правном промету; заступање; делатност; унутрашња организација; органи, састав, начин именовања и надлежности; планирање рада и финансирање; јавност рада; пословна тајна и обавештавање запослених; синдикално организовање; безбедност и здравље на раду и заштита и унапређивање животне средине; општа акта, као и друга питања од значаја за рад Института за књижевност и уметност (у даљем тексту: Институт) у складу са законом.

Сви термини којима су у овом Статуту означени положаји, професије, односно занимања звања, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

Члан 2.

Институт је научноистраживачка организација, организован као установа у складу са прописима о јавним службама и обавља научноистраживачку делатност у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност, као и друге послове у складу са законом, подзаконским актима, Статутом и другим општим актима Института.

Члан 3.

Институт је основан под називом: Институт за књижевност и уметност, уредбом о оснивању коју је донело Извршно веће НС НР Србије („Службени гласник НР Србије“ бр. 39/62).

Члан 4.

Институт је уписан у регистар Привредног суда у Београду, решењем бр. ФИЗ588/91, од 16. 04. 1991. године.

Институт има право коришћења простора на адреси Краља Милана број 2, спрат 3. Скупштина града Београда донела је закључак да се зграда у Краља Милана бр. 2 преда Задужбини на трајно коришћење и управљање, Закључак број 6-616/88-XXIX-01 од 1. 12. 1988. године.

УО Вукове задужбине донео је закључак да се у објекту Ц комплекса Вукове задужбине обезбеди простор за рад Института – број 93 од 19. 6. 1998. године.

II ПРАВНИ СТАТУС, НАЗИВ И СЕДИШТЕ

Члан 5.

Институт је правно лице које обавља научноистраживачку делатност.

Као јавна служба, Институт је организован и послује као научноистраживачка организација чији је оснивач Република Србија.

Оснивачка права у погледу именовања председника и чланова Управног одбора Института (у даљем тексту: Управни одбор) врши Влада, док именовање директора Института (у даљем тексту: директор) врши Управни одбор.

Члан 6.

Институт послује под пуним називом: Институт за књижевност и уметност.

У правном промету са правним и физичким лицима у земљи и иностранству, поред назива на српском језику употребљава се и назив на енглеском језику који гласи: THE INSTITUTE FOR LITERATURE AND ART.

Члан 7.

Седиште Института је у Београду, ул. Краља Милана број 2.

О промени седишта и назива Института одлучује оснивач на предлог Управног одбора.

Члан 8.

Институт има свој печат, штамбиљ, и лого као заштитни знак и рачун који се води код надлежног органа.

Печат и штамбиљ

Члан 9.

Институт има печат округлог облика, са исписом БЕОГРАД, у средини, пречника 32 мм, текстом исписаним штампаним словима на српском језику ћириличким писмом у концентричном кругу око исписа у средини и то: ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ .

Печатом из става 1. овог члана, Институт потврђује све акте које доноси у оквиру вршења јавних овлашћења.

Члан 10.

Институт има заводни штамбиљ правоугаоног облика димензија 51 мм x 25 мм.

У горњем делу штамбиља исписан је следећи текст на српском језику ћириличким писмом: ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ, у средини је исписано _____ Бр. _____, испод _____ 20 __ год. а испод: БЕОГРАД, Краља Милана 2.

Члан 11.

Број печата и штамбиља, начин њихове употребе, чувања, руковања, израде и уништавање печата и штамбиља одређује се на основу одлуке коју доноси директор.

Списак свих печата и штамбиља, са отиснутим и назначеним изгледом, као и са назначеним престанком њихове употребе, чува се у Институту.

Лого и меморандум

Члан 12.

Институт има пригодан лого као заштитни знак, који упућује на књижевности и уметност.

О промени логоа Института одлучује Управни одбор, на предлог директора.

Члан 13.

Институт врши преписку са физичким и правним лицима на свом меморандуму, са садржајем прописаним законом.

У заглављу меморандума из става 1. овог члана у горњем делу поред заштитног знака Института, исписан је текст: ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ, THE INSTITUTE FOR LITERATURE AND ART, а у доњем делу на српском језику ћириличким писмом и на енглеском језику исписан је следећи текст: Краља Милана 2, 11000 Београд, Република Србија, тел. + 381(11 2686036), e-mail: ikum@ikum.org.rs, испод адреса званичне интернет стране: www.ikum.org.rs, Kralja Milana 2, 11000 Belgrade, Republic of Serbia при дну с десне стране: ПИБ: 101821786, а испод: матични број: 07032668.

III ОДГОВОРНОСТ У ПРАВНОМ ПРОМЕТУ

Члан 14.

Институт има својство правног лица, са правима и обавезама и одговорностима утврђеним законом, другим прописима и Статутом.

Институт је носилац свих права, обавеза и одговорности у правном промету у односу на средства којима располаже, у складу са законом.

У правном промету са трећим лицима, Институт иступа у своје име и за свој рачун.

За своје обавезе Институт одговара својом имовином.

IV ЗАСТУПАЊЕ

Члан 15.

Институт заступа директор.

У случају одсутности или спречености директора, Институт заступа помоћник или запослени на основу и у границама писаног овлашћења директора.

Овлашћено лице потписује се тако што испод имена и презимена директора дописује „за”, а испод потписа исписује по овлашћењу број и наводи датум овлашћења.

Одлука о преносу овлашћења, поред података овлашћеног лица, садржи разлог давања овлашћења као и временски период на које се овлашћење даје са тачно наведеним радњама које лице може вршити уместо директора.

Члан 16.

Директор је овлашћен да у име Института, у оквиру регистроване делатности, а у границама законских овлашћења, закључује уговоре и врши друге правне радње, као и да заступа Институт пред судовима и другим органима.

V ДЕЛАТНОСТ

Члан 17.

Делатност Института разврстава се према јединственој класификацији делатности у групу: стручне, научне, иновационе и техничке делатности.

Шифра претежне делатности је: 72.20 – Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама.

У складу са законом у оквиру претежне делатности, Институт обавља следеће послове:

1. Истраживање и развој у хуманистичким наукама
2. Интердисциплинарна истраживања и развој, претежно у хуманистичким наукама

Институт применом савремених научних метода ради на проучавању, истраживању и решавању свих питања из области науке о књижевности и уметности и на класификацији проучене грађе по тематској и проблемској сродности како би је учинио приступачном за даљу научну обраду, а посебно: проучава српску књижевност у њеном дијахроном и

синхроним домену, проучава однос српске књижевности према страним књижевностима, проучава проблеме и кретања из области историје књижевности, методологије и теорије књижевности, књижевне критике, као и из терминологије науке о књижевности, код нас и у свету, проучава проблеме из области естетике и систематски прати развитак и кретања теорије и праксе науке о уметности, и то: из области историје и теорије ликовних уметности, историје и теорије позоришта, историје и теорије филма, историје и теорије музике, прати и примењује савремене научне методе, технике и технологије од значаја за проучавање књижевности и уметности, представљање грађе и резултата истраживања, омогућава рад на припремању и писању историја књижевности, припрема критичка и друга издања која припадају српској књижевности или су од значаја за проучавање српске књижевности, саставља различите библиографије, научно обрађује архивску грађу која се односи на српску и јужнословенске књижевности, припрема публикације о покретима, школама и писцима из српских и страних књижевности, припрема публикације о проблемима и кретањима из области историје књижевности, методологије и теорије књижевности, књижевне критике, као и из терминологије науке о књижевности, проучену грађу класификује по тематској и проблемској сродности и кроз различите облике објављивања чини је приступачном за даљу научну обраду и наставне сврхе, организује и подстиче различите облике научног рада и стручног усавршавања научних радника и организује научне скупове као вид сарадње и стручног усавршавања научних радника, у вршењу научних делатности од заједничког интереса сарађује са сродним институцијама, објављује резултате свога рада, формира, одржава и унапређује библиотечки фонд из области описаних делатности Института.

Члан 18.

Поред претежне делатности из члана 17. став 2. овог статута, Институт обавља и споредне делатности, које се врше у циљу бољег остваривања претежне делатности а то су:

58.11 Издавање књига;

58.14 Издавање часописа и периодичних издања;

58.19 Остала издавачка делатност;

47.61 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама;

74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности;

85.59 Остало образовање;

91.01. Делатност библиотека и архива.

Институт може, без уписа у судски регистар Привредног суда, обављати и друге делатности, у циљу бољег остваривања основне научне делатности, али у мањем обиму или привремено, које се уобичајено обављају уз делатности из чл. 17. и 18. овог статута уписане у регистар Привредног суда.

Институт, у складу са законом и статутом може учествовати у реализацији студија са сродним високошколским установама, организујући мастер и докторске студије.

Сарадња у реализацији студијских програма утврђује се и дефинише посебним правним актом између Института и сродне високошколске установе.

Институт у оквиру своје делатности може организовати и усавршавање и оспособљавање кадрова за научноистраживачки рад организовањем курсева, семинара и других облика усавршавања.

Институт, самостално или у сарадњи са другим правним лицима са којима уговором или споразумом дефинише облике сарадње, може организовати центре (који не би имали својство правног лица или организационе радне јединице из Правилника о организацији и систематизацији послова, већ својство радне групе, комисије или научног одбора) чији би задатак био организовање курсева, семинара и других облика усавршавања у оквиру посебних области из делокруга рада Института.

VI УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 19.

Организација рада, руковођење и друга питања унутрашње организације ближе се уређују Правилником о организацији и систематизацији послова Института, а начин и поступак заснивања радног односа уређује се посебним општим или Правилником о раду, тако да се остварује функционално јединство у организацији послова и радних задатака на основу јединственог планирања, развоја и рада и контролом извршења послова и радних задатака.

Члан 20.

Институт је научноистраживачка организација у којој се рад организује у организационим јединицама које представљају основне делове процеса рада у остваривању делатности Института.

Организационе јединице у Институту су: Управа Института, одељење и служба.

- 1) Управа Института
- 2) Служба општих послова
- 3) Одељење: Поетика модерне и савремене српске књижевности
- 4) Одељење: Периодика у историји српске књижевности и културе
- 5) Одељење: Фолклористика
- 6) Одељење: Историја српске књижевне критике и метакритике
- 7) Одељење: Теорија књижевности и уметности
- 8) Одељење: Српска књижевност и културна самосвест
- 9) Одељење: Упоредна истраживања српске књижевности
- 10) Одељење: Средњовековна књижевност и историју уметности

Руководиоци, из реда истраживача, распоређују се на место руководиоца одељења посебном одлуком директора.

Делокруг рада организационих јединица

Члан 21.

Управа Института координира рад, доприноси развоју и унапређењу научноистраживачке делатности на територији Републике Србије, организује послове из делатности Института и усмерава делатност Института у тој области, усмерава рад одељења у Институту и разматра питања међународне сарадње Института.

Служба општих послова обавља правне, административне, рачуноводствене послове, послове информационих система и технологија, послове техничког одржавања просторија Института, безбедности и заштите, набавке потребних материјала, помоћне послове, и друге послове од интереса за Институт.

Одељења Поетика модерне и савремене српске књижевности, Периодика у историји српске књижевности и културе, Фолклористика, Историја српске књижевне критике и метакритике, Теорија књижевности и уметности, Српска књижевност и културна самосвест, Упоредна истраживања српске књижевности, Средњовековна књижевност и историју уметности баве се научноистраживачким радом у оквиру делатности Института.

VII ОРГАНИ, САСТАВ, НАЧИН ИМЕНОВАЊА И НАДЛЕЖНОСТИ

Члан 22.

Органи Института су:

- 1) Управни одбор;
- 2) директор;

Стручни орган Института јесте Научно веће.

Управни одбор

Члан 23.

Институтом управља Управни одбор.

Управни одбор има седам чланова.

Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава Влада.

Председник и чланови Управног одбора именују се на период од четири године.

Члан 24.

Председника Управног одбора именује Влада из реда чланова Управног одбора.

Четири члана Управног одбора одређује Влада, као своје представнике, а три члана предлаже научно веће Института из реда истраживача у научним или наставним звањима запослених у институту.

Дужност члана Управног одбора престаје истеком мандата и разрешењем, у складу са законом.

Члан 25.

Управни одбор поред председника има и заменика председника.

Заменика председника Управног одбора именује и разрешава Управни одбор из реда чланова које предлаже Научно веће Института.

Члан 26.

Управни одбор:

- 1) доноси Статут, уз претходно прибављену сагласност надлежног министарства;
- 2) доноси друга општа акта предвиђена законом и Статутом;
- 3) одлучује о пословању Института;
- 4) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
- 5) доноси програм и план рада Института, на предлог директора Института;
- 6) даје предлог о статусним променама Института, у складу са законом и Статутом;
- 7) даје смернице директору за вођење пословне политике;
- 8) доноси годишњи финансијски план, на предлог директора;
- 9) одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;
- 10) доноси план јавних набавки;
- 11) расписује и спроводи јавни конкурс за именовање директора, у складу са законом;
- 12) именује и разрешава директора и вршиоца дужности директора;
- 13) доставља министарству предложеног кандидата за избор директора на претходну сагласност;
- 14) закључује уговор са директором, у складу са законом;
- 15) закључује анекс уговора о раду, када је за директора именовано лице које је већ запослено у Институту на неодређено време, у складу са законом;
- 16) усваја годишњи извештај о извршеном попису имовине и средстава и доноси одлуку о отпису средстава;
- 14) доноси опште акте којим се утврђују услови, критеријуми и поступак за стицање стручних звања;
- 15) одлучује о трајној пословној сарадњи с привредним субјектима, установама и другим правним лицима;

- 16) одлучује о службеном путу директора у иностранство;
- 17) доноси решење о годишњем одмору директора;
- 18) доноси пословник о свом раду, којим ближе уређује начин рада и одлучивања;
- 19) одлучује о другим питањима утврђеним законом, Статутом и другим општим актима Института.

Члан 27.

Управни одбор ради и одлучује на седницама.

Управни одбор се конституише на првој седници након именовања.

Управни одбор пуноважно одлучује ако је на седници присутно више од половине укупног броја чланова, а одлуке већином гласова укупног броја својих чланова.

Члан Управног одбора који се не слаже са одлуком, може издвојити своје мишљење.

Одлуке којима се доноси Статут, његове измене и допуне, предлоге и одлуке о статусним променама и образложен предлог кандидата за директора, Управни одбор доноси већином гласова укупног броја чланова.

Организовање седница Управног одбора, начин одлучивања и доношење одлука, ближе се регулише Пословником о раду Управног одбора.

Члан 28.

Седнице Управног одбора сазива и њиховим радом руководи председник, а изузетно, у случају његове спречености, заменик председника односно најстарији члан.

Гласање у Управном одбору је јавно, уколико чланови не одлуче да се о одређеном питању гласа тајно.

Изузетно, у хитним случајевима, на предлог председника, Управни одбор може донети одлуку већином гласова укупног броја чланова и путем писаних изјава сваког члана или коришћењем других техничких средстава комуникације.

О изјашњењу члана Управног одбора путем коришћења других техничких средстава комуникације сачињава се белешка коју члан потврђује својим потписом на првој седници којој буде присуствовао.

Организовање седница Управног одбора, начин одлучивања и доношење одлука, ближе се регулише Пословником о раду Управног одбора.

Члан 29.

Председник и чланови Управног одбора су за свој рад одговорни оснивачу - Влади.

Директор

Члан 30.

Директор руководи радом Института.

Директора именује и разрешава Управни одбор, уз претходно прибављену сагласност надлежног министарства.

Члан 31.

Директор се именује на основу претходно спроведеног јавног конкурса, у складу са законом, на период од четири године и може бити највише два пута именован у научној каријери у истом институту.

Јавни конкурс за избор директора расписује Управни одбор, најмање 3 месеца пре истека мандата директора.

Управни одбор на седници на којој доноси одлуку о расписивању јавног конкурса за избор директора, образује Комисију за спровођење Конкурсног поступка коју чине три члана, од којих је један члан управног одбора, један члан из реда запослених истраживача у институту, а један члан је дипломирани правник.

Јавни конкурс за избор директора објављује се најмање у једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике Србије, на званичним интернет странама Националне службе за запошљавање и Института.

Рок за подношење пријава кандидата на јавни конкурс је 15 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Јавни конкурс садржи податке о Институту, опште услове за именовање прописане законом и посебне услове предвиђене овим Статутом, рок за подношење пријаве на конкурс, као и лично име лица задуженог за давање обавештења о јавном конкурс, адресу на коју се пријаве подносе и податке о доказима који се прилажу уз пријаву.

Неблаговремене, недопуштене, неразумљиве или непотпуне пријаве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, Управни одбор одбацује закључком против кога се

може изјавити жалба у складу са Законом о управном поступку, у року од три дана од дана достављања закључка.

Жалба не задржава извршење закључка.

Члан 32.

Комисија за спровођење Конкурсног поступка има задатак да сачини Листу кандидата, да прибави мишљење Научног већа о кандидатима и да Управном одбору на даље поступање достави Листу кандидата са пратећом документацијом и мишљење Научног већа о кандидатима.

Комисија за спровођење Конкурсног поступка по размотреним пријавама сачињава Листу кандидата у року од 3 дана од краја јавног конкурса.

Листа кандидата садржи кандидате поређане по времену пријаве на конкурс уз напомену о кандидатима чија је пријава неблаговремена, недопуштена, неразумљива или непотпуна.

Комисија за спровођење Конкурсног поступка у року од 2 дана од сачињавања Листе кандидата, Научном већу доставља Листу кандидата са пратећом конкурсном документацијом ради давања мишљења Управном одбору о кандидатима.

Научно веће у року од 5 дана од пријема Листе кандидата доноси мишљење о кандидатима, које преко Комисије за спровођење Конкурсног поступка доставља Управном одбору.

Комисија за спровођење Конкурсног поступка по добијеном мишљењу Научног већа о кандидатима у року од 2 дана доставља Управном одбору сачињену Листу кандидата уз достављену конкурсну документацију и мишљење Научног већа о кандидатима.

Управни одбор у року од 10 дана од пријема Листе кандидата и мишљења Научног већа организује разговоре са кандидатима који испуњавају прописане услове конкурса и сачињава записник о обављеним разговорима и доноси одлуку о упућивању образложеног предлога за избор директора надлежном министарству на претходну сагласност.

Министарство даје сагласност на предложеног кандидата за директора или обавештава о разлозима неприхватања истог.

Одлука о именовану директора коју доноси Управни одбор, садржи датум ступања на дужност, а доноси се у року од 15 дана од дана пријема акта о давању претходне сагласности.

По доношењу Одлуке о именовану директора Управни одбор закључује уговор о раду на одређено време са пуним радним временом са именованим директором, у случају да је директор именован из реда запослених, а да је претходно био у радном односу на неодређено време са пуним радним временом у Институту, са њим се закључује анекс уговора о раду.

Члан 33.

Ако Управни одбор утврди да нема кандидата који испуњавају прописане услове или надлежно министарство не да сагласност за именовање предложеног кандидата за директора, сматра се да јавни конкурс није успео.

Члан 34.

На расписани конкурс за избор директора могу се пријавити кандидати који су запослени у Институту као и кандидати који нису у радном односу у Институту, у моменту подношења пријаве на конкурс, ако задовољавају наведене услове.

У случају да се члан Управног одбора пријави на конкурс за избор директора, искључује се са рада на седницама Управног одбора када се на тачкама дневног реда одлучује о поступку избора директора, због сукоба интереса.

За кандидата за директора утврђују се следећи услови:

- 1) да има научно или наставно звање из неке од научних области за коју је Институт акредитован;
- 2) да има искуство од најмање десет година у научноистраживачкој делатности;
- 3) да има организационе способности;
- 4) да има објављене и рецензиране научне радове из научне области за коју је Институт акредитован;
- 5) да је компетентан за област науке за коју је институт акредитован;

- 6) да је држављанин Републике Србије;
- 7) да се против кандидата не води истрага и да није подигнута оптужница за кривична дела за која се гони по службеној дужности, као и да није осуђиван за кривична дела која га чине недостојним за обављање дужности директора;
- 6) да поседује знање једног страног језика;
- 7) да познаје рад на рачунару;
- 8) општа здравствена способност.

Члан 35.

Конкурсна документација за избор кандидата за директора треба да садржи следеће доказе:

- 1) предлог програма рада и развоја Института за период од четири године;
- 2) дипломе о стеченој стручној спреми;
- 3) одлуку о избору у научно или наставно звање;
- 4) доказ о радном искуству у научноистраживачкој делатности;
- 5) биографију која садржи податке о досадашњем раду и оствареним резултатима са посебним освртом на организационо искуство кандидата;
- 6) библиографију објављених научних радова;
- 7) уверење, не старије од шест месеци, да се против кандидата не води кривична истрага;
- 8) уверење да кандидат није правноснажно осуђиван;
- 9) уверење о држављанству Републике Србије (не старије од шест месеци);
- 10) извод из матичне књиге рођених (не старији од шест месеци);
- 11) фотокопију и прочитану личну карту (не старије од шест месеци);
- 12) доказ о знању једног страног језика (потврда о положеном испиту на студијама или уверење – потврда референтне акредитоване установе);
- 13) лекарско уверење (оригинал) доказ о општој здравственој способности:

Докази из става 1. овог члана прилажу се у оригиналу или копији овереној код надлежног органа.

Члан 36.

Приликом разматрања Листе кандидата, Управни одбор ће посебно ценити и следеће чињенице:

- да кандидат познаје пословање научноистраживачких организација;
- да кандидат поседује руководеће искуство на пословима у области научноистраживачког рада;
- квалитет предложеног програма рада и развоја Института, из поднете конкурсне документације.

Члан 37.

О одлуци Управног одбора о именовану директора обавештава се сваки учесник конкурса, који је поднео благовремену и потпуну пријаву, у року од 8 дана.

Члан 38.

Управни одбор може именовати вршиоца дужности директора без спроведеног јавног конкурса, у случају када директору престане дужност пре истека мандата, када Управни одбор не предложи кандидата за избор директора, када надлежно министарство одбије да да претходну сагласност на предложеног кандидата за именоване, односно када јавни конкурс није успео.

Вршилац дужности има права, обавезе и овлашћења директора и ту функцију може обављати најдуже једну годину од дана именованја, а у том року од годину дана Управни одбор је дужан да распише јавни конкурс и именује директора.

Ако Управни одбор у року од годину дана по поновљеном јавном конкурс у не именује директора института, министар именује вршиоца дужности директора института на период од шест месеци, а Влада разрешава постојеће и именује нове чланове управног одбора Института.

Новоименовани Управни одбор из става 3. овог члана дужан је да у року од шест месеци распише нови јавни конкурс и именује директора Института. Уколико Управни одбор не именује директора Института, Влада, на предлог министра, именује директора Института на период од четири године.

Вршилац дужности директора мора да испуњава законске услове, као и кандидат за избор кандидата за директора.

По доношењу Одлуке о именовану вршиоца дужности директора Управни одбор закључује уговор о раду на одређено време са пуним радним временом са именованим вршиоцем дужности директора, а да је претходно био у радном односу на неодређено време са пуним радним временом у Институту, са њим се закључује анекс уговора о раду.

Члан 39.

Директор:

- 1) представља и заступа Институт, у складу са законом и Статутом;
- 2) организује и руководи радом Института;
- 3) стара се о законитости и одговоран је за законит рад Института;
- 4) извршава одлуке Управног одбора Института;
- 5) стара се о спровођењу научноистраживачке делатности и о укупном раду Института;
- 6) одговоран је за финансијско-материјално пословање Института;
- 7) доноси акт о организацији и систематизацији радних места у Институту и друге опште акте, у складу са законом и статутом Института;
- 8) одлучује о правима и обавезама запослених у Институту, у складу са законом;
- 9) предлаже опште акте која доноси Управни одбор;
- 10) доноси општа и појединачна акта у складу са законом и Статутом;
- 11) предлаже Управном одбору годишњи план рада, предузима мере за његово спровођење и подноси Управном одбору извештај о његовој реализацији;
- 12) предлаже мере за отклањање поремећаја у пословању;
- 13) предлаже финансијски план;
- 14) одлучује о стицању и коришћењу средстава према наменама утврђеним финансијским планом;
- 15) обезбеђује остваривање јавности рада;
- 16) главни је и одговорни уредник издања Института;
- 17) образује комисије и друга помоћна радна тела из редова запослених, а може у стручне комисије именовати и чланове ван запослених из Института;

- 18) распоређује руководиоце одељења, програма и пројеката;
- 19) подноси предлог извештаја о раду Управном одбору;
- 20) подноси Управном одбору извештај о пословању и годишњи финансијски извештај Института;
- 21) самостално доноси одлуке везане за пословну сарадњу;
- 22) предлаже сарадњу Института са научним организацијама у земљи и иностранству;
- 23) одлучује о начину радног ангажовања и престанку радног ангажовања;
- 24) одлучује о одморима и одсуствима запослених у Институту;
- 25) доноси одлуку о распоређивању запослених у пословном објекту Института;
- 26) доноси одлуке о увећању зараде запослених;
- 27) изриче мере за непоштовање радне дисциплине, односно повреду радних обавеза и одлучује о удаљењу запосленог са радног места;
- 28) предузима мере за извршавање правоснажних одлука;
- 29) закључује уговоре у име Института;
- 30) стара се и одговоран је за организовање и спровођење послова безбедности и здравља на раду;
- 31) обавезан је да организује рад на начин којим се спречава појава злостављања на раду и у вези с радом;
- 32) одобрава службена путовања запослених у земљи и иностранству;
- 33) заступа и представља Институт у међународном пословању;
- 34) одлучује о осигурању имовине и запослених;
- 35) доноси одлуку о утврђивању цена услуга правним и физичким лицима у оквиру делатности;
- 36) присуствује седницама Управног одбора као извештач, без права одлучивања;
- 37) доноси упутства и обавља расподелу послова, издаје налоге и смернице за извршење послова и задатака;
- 38) одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених у складу са законом и другим општим актима;
- 39) обавља и друге послове утврђене законом, Статутом, општим актима и одлукама Управног одбора.

Члан 40.

Дужност директора престаје истеком мандата и разрешењем од стране Управног одбора, односно пре истека мандата, и то:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако обавља дужност супротно одредбама закона;
- 3) ако нестручним, неправилним и несавесним радом проузрокује већу штету установи или тако занемарује или несавесно извршава своје обавезе да су настале или могу настати веће сметње у раду установе;
- 4) ако је против директора покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање те дужности, односно ако је правноснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности директора установе.

Члан 41.

Директор је самосталан у свом раду, а за свој рад одговоран је Управном одбору и надлежном министарству.

За извршавање и спровођење одлука Управног одбора директор одговара Управном одбору.

Члан 42.

Између разрешеног и именованог директора или вршиоца дужности директора обавља се примопредаја дужности.

Управни одбор ће у року од три дана од дана обавештења о именовању директора или вршиоца дужности директора образовати трочлану комисију за примопредају дужности.

Примопредаја се врши у присуству комисије из става 2. овог члана у року од три дана од дана именовања комисије.

Ако Управни одбор не образује комисију из става 2. овог члана, примопредаја ће се обавити, без одлагања, по истеку рока од три дана од дана обавештења о именовању директора или вршиоца директора у присуству председника Управног одбора.

Ако се примопредаја не обави у року из ст. 3. и 4. овог члана зато што примопредаји није присуствовао разрешени директор, иако је био уредно позван, сматраће се да је примопредаја обављена утврђивањем чињенице да исти није присуствовао примопредаји.

Записник о примопредаји доставља се Управном одбору.

Директор који је разрешен дужности, а пре именован на место директора је био запослен у Институту, распоређује се на послове у Институту који одговарају његовом научном звању и стручној спреми, сем у случајевима када је учинио повреду закона који то спречава.

Научно веће

Члан 43.

Научно веће је стручни орган Института.

Научно веће има 13 (тринаест) чланова.

Чланове Научног већа чине научни саветници, запослени са пуним радним временом, са најдужим радним стажом у Институту.

Када Институт нема најмање 13 истраживача у звању научни саветник, у чланове Научног већа улазе виши научни сарадници са најдужим радним стажом у Институту.

Уколико се смањи број чланова Научног већа, одласком члана у пензију, прекидањем радног односа или из другог оправданог разлога када члан напусти Научно веће, у Научно веће улази запослени са пуним радним временом у највишем звању и најдужим радним стажом у Институту.

Члан 44.

Научно веће има председника и заменика председника.

Председник Научног већа бира се на период од 2 (две) године са могућношћу једног реизбора.

Директор Института може бити члан Научног већа, али не може бити председник Научног већа.

Председник Научног већа и заменик председника Научног већа не могу бити чланови Управног одбора.

Члан 45.

Председник Научног већа бира се из реда чланова Научног већа, тајним гласањем чланова Научног већа.

За председника Научног већа именује се члан са највећим бројем гласова на тајном гласању.

Тајно гласање спроводи се на конститутивној седници, заокруживањем кандидата са листе чланова Научног већа.

Заменик председника Научног већа бира се на период од 2 (две) године, са могућношћу једног реизбора.

За заменика председника именује се други изгласани кандидат са листе кандидата за председника Научног већа и у случају његовог одсуства врши иста права као и сам председник.

Пословником о раду Научног већа ближе је прецизиран рад Научног већа.

Члан 46.

Научно веће Института компетентно је за утврђивање предлога за стицање научних звања ако има седам истраживача запослених у Институту, са пуним радним временом, који су у вишем или истом научном, односно наставном звању које кандидат стиче.

Одлуку о предлогу за избор у научно звање доноси Научно веће већином од укупног броја чланова Научног већа који имају право да одлучују о избору у научно звање.

Ако Институт нема компетентно Научно веће за област кандидата, у поступку утврђивања предлога за стицање научних звања, истраживач запослен у Институту може поднети захтев другом институту, односно факултету, уз образложено мишљење Научног већа Института.

Члан 47.

Научно веће:

1. Предлаже програм научноистраживачког рада, усклађен са Стратегијом.
2. Даје мишљење на извештаје директора у делу који се односи на реализацију научноистраживачких програма и пројеката.
3. Утврђује предлог за стицање научног звања.
4. Одлучује о стицању истраживачког звања.
5. Даје мишљење Управном одбору о кандидатима за директора Института, као и мишљење о разрешењу директора Института.
6. Даје образложен предлог за именовање, односно разрешење својих представника у Управном одбору Института.
7. Предлаже набавку научноистраживачке опреме.
8. Предлаже План објављивања публикација.
9. Учествоје у планирању и реализацији програма научних скупова у земљи и иностранству.
10. Предлаже плаћено одсуство истраживача ради њиховог стручног усавршавања.
11. Предлаже именовање представника Института у органе и организације области научне делатности.
12. Анализира и усваја извештаје о реализацији програма истраживања научних одељења,
13. Доноси Пословник о свом раду.
14. Годишње оцењује рад истраживача-приправника и истраживача сарадника, на основу извештаја ментора о успешности истраживача на студијама и у научном раду.
15. Обавља друге послове утврђене Статутом Института и Законом.

Члан 48.

Научно веће ради и одлучује на седницама.

Научно веће се конституише на првој седници након именовања.

Конститутивну седницу води директор и он проглашава избор председника, по спроведеном тајном гласању за избор председника.

Избор чланова Научног већа проглашава председник Научног већа.

На првој следећој седници председник Научног већа проглашава свог заменика.

Научно веће пуноважно одлучује ако је на седници присутно више од половине укупног броја чланова, а одлуке доноси већином гласова присутних чланова, осим у случајевима предвиђеним Законом којим се уређује научноистраживачка делатност, који су ближе описани у Пословнику о раду Научног већа.

Члан Научног већа који се не слаже са одлуком, може издвојити своје мишљење.

Члан 49.

Седнице Научног већа сазива и њиховим радом руководи председник, а изузетно, у случају његове спречености, заменик председника односно најстарији члан.

Гласање у Научном већу је јавно, уколико чланови не одлуче да се о одређеном питању гласа тајно.

Седнице Научног већа сазивају се обавезно једном месечно, односно више пута, ако је потребно.

Изузетно, у хитним случајевима, на предлог председника, Научно веће може донети одлуку већином гласова укупног броја чланова и путем писаних изјава сваког члана или коришћењем других техничких средстава комуникације.

О изјашњењу члана Научног већа путем коришћења других техничких средстава комуникације сачињава се белешка коју члан потврђује својим потписом на првој седници којој буде присуствовао.

Организовање седница Научног већа, начин одлучивања и доношење одлука, ближе се регулише Пословником о раду Научног већа.

VIII ПЛАНИРАЊЕ РАДА И ФИНАНСИРАЊЕ

Члан 50.

Институт рад спроводи на основу програма рада.

Институт може поред годишњег програма сачињавати и планове рада за дужи период.

На основу Програма рада Института, финансијским планом предвиђа се укупан приход по изворима и његово распоређивање.

Финансирање Института састоји се из програма институционалног финансирања, других програма од општег интереса, пројектног финансирања у складу са законом којим се уређује рад Фонда за науку Републике Србије и финансирања из других извора.

Члан 51.

Планирана средства се користе за намене предвиђене програмом рада и финансијским планом, у складу са законом и Статутом.

Члан 52.

Средства за обављање делатности и остваривање програма и пројеката обезбеђују се у складу са законом, и то:

- 1) из буџета Републике Србије;
- 2) из средстава Фонда за науку Републике Србије;
- 3) из прихода остварених обављањем делатности;
- 4) од накнада за услуге трећим лицима;
- 5) продајом производа – публикација;
- 6) из прихода остварених пословном сарадњом и изнајмљивањем опреме;
- 7) донаторством, спонзорством, поклонима, легатима, завештањима;
- 8) из средстава привредних друштава, удружења и других организација;
- 9) средстава домаћих фондова и задужбина и поклоне правних и физичких лица;
- 10) уступањем ауторских и других права;

11) на друге начине, у складу са законом, под условом да се не угрожава аутономија и достојанство научноистраживачког рада.

Члан 53.

О коришћењу средстава одлучује директор на основу одобреног годишњег програма рада и финансијског плана, у складу са законом.

Члан 54.

Институционално финансирање обезбеђује се из буџета Републике Србије.

Институционално финансирање Института обухвата:

1. Средства за плате и друга примања истраживача у научним звањима.
2. Средства за плате стручног, административно-техничког и помоћног особља.
3. Средства за режијске трошкове.
4. Средства за материјалне трошкове истраживања.
5. Средства за набавку, одржавања, амортизацију и осигурање опреме.
6. Средства за друге трошкове научноистраживачког рада.

Члан 55.

Пројектно финансирање може бити реализовано у складу са законом којим се уређује рад Фонда за науку Републике Србије.

IX ЈАВНОСТ РАДА

Члан 56.

Јавност рада остварује се у складу са законом и Статутом.

Јавност рада реализује се путем средстава јавног информисања, одржавањем конференција за новинаре, давањем изјава овлашћених лица, објављивањем информација на званичној интернет страни Института, објављивањем Информатора о раду, издавањем и дистрибуирањем стручних, научних и популарних публикација, организовањем научних, стручних и популарних предавања и конференција и научних скупова и других облика научноистраживачке делатности, објављивањем програма и плана рада.

Члан 57.

Јавност рада остварује се и јавношћу рада Управног одбора, подношењем извештаја о раду и финансијског извештаја, у складу са законом.

Научноистраживачки рад

Члан 58.

Научноистраживачки рад који обавља и организује Институт је јаван, слободан и подлеже научној критици и обавља се искључиво у складу са важећим релевантним прописима и овим Статутом.

Институт је дужан да јавности објави резултате научноистраживачког рада уколико је њиме дошло до научног открића, без обзира на постојање уговорне забране оваквог објављивања.

X ПОСЛОВНА ТАЈНА И ОБАВЕШТАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 59.

Пословну тајну представљају документа, исправе и подаци утврђени посебним општим актом, чије би саопштење неовлашћеном лицу, због њихове природе и значаја, било противно интересима и пословном угледу Института, у складу са законом.

Неће се сматрати повредом дужности чувања пословне тајне саопштавање тих података на седницама органа Института, ако је такво саопштавање неопходно за обављање послова или обавештавање органа.

Члан 60.

Лице које саопштава овакве податке дужно је да на седници органа Института присутне чланове и све остале учеснике упозори на то да се ти подаци или документи сматрају пословном тајном и да су дужни да све оно што су сазнали чувају као пословну тајну.

Члан 61.

Управни одбор и директор, у складу са потребама рада, могу посебном одлуком или општим актом утврдити поступак проглашавања и начин чувања тајне, у складу са законом.

Члан 62.

Пословну тајну дужни су да чувају сви запослени и радно ангажовани који на било који начин сазнају за исправу или податак који се сматра пословном тајном.

Дужност чувања пословне тајне траје и по престанку радног односа и радног ангажовања.

Члан 63.

Институт обавештава запослене о свом раду и пословању, безбедности и здрављу на раду, мерама за побољшање услова рада и о другим неопходним подацима.

Обавештавање запослених у смислу става 1. овог члана обавља се преко огласне табле Института и средствима електронске комуникације.

Запослени у Институту има право да буде упознат са питањима од значаја за рад Института, у складу са законом, општим и појединачним актима Института.

XI СИНДИКАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 64.

Запослени у Институту могу организовати синдикалну организацију, уз упис у регистар.

Институт не може да откаже уговор о раду, нити на други начин да стави у неповољан положај запосленог због његовог статуса или активности у својству представника запослених, чланства у синдикату или учешћа у синдикалним активностима, у складу са законом, овим Статутом и другим општим актима.

XII БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ И ЗАШТИТА И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 65.

Запослени у Институту и његови органи дужни су да организују обављање делатности на начин којим се осигуравају безбедност и здравље на раду, као и да спроводе потребне мере заштите на раду и заштите радне средине, у складу са законом.

Институт је дужан да у обављању своје делатности обезбеђује потребне услове за заштиту и унапређење животне средине, да спречава узроке и отклања штетне последице које угрожавају природне и радом створене вредности животне средине.

XIII ОПШТИ АКТИ

Члан 66.

Статут је основни општи акт.

Статут се доставља на сагласност Министарству.

У Институту се доносе и други општи акти који морају бити у сагласности са Статутом и законом.

Члан 67.

Правилник о организацији и систематизацији послова доноси директор и доставља на сагласност Управном одбору.

Члан 68.

Општи акти се објављују на огласној табли Института и ступају на снагу осмог дана од дана њиховог објављивања, осим ако општим актом није друкчије одређено.

Члан 69.

Тумачење одредаба општих аката даје орган који их је и донео.

Општи акти мењају се на начин и по поступку који важи за њихово доношење.

Након ступања на снагу измене и допуне општег акта, секретар сачињава његов пречишћен текст, који потписује овлашћени доносилац.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 70.

Општи акти донети пре ступања на снагу овог статута остају на снази и примењиваће се уколико нису у супротности са Статутом и законом.

Усаглашавање општих аката обавиће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог Статута.

Научно веће Института биће именовано у року од 7 дана од дана ступања на снагу овог Статута.

Члан 71.

Даном ступања на снагу овог Статута, престаје да важи Статут Института за књижевност и уметност (број: 127/1 од 28. септембра 2021. године).

Члан 72.

Овај Статут, по добијању сагласности од Министарства, ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Института.

Све измене и допуне Статута доноси Управни одбор на начин и по поступку који важи за њихово доношење.

**ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ
И УМЕТНОСТ**

Бр. 86/1
04.03. 2026. год.
БЕОГРАД, Краља Милана 2

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Проф. др Драгиша Бојовић

Објављено на огласној табли Института
4. марта 2026. године